

Явор Гърдев

Мюлер и механичното писане

През 1980 в Рим с първата си електрическа пишеща машина (все още по нещо напомняща за Гутенберг!), Хайнер Мюлер, десетилетие преди купища неволни и неосъзнати епигони да го последваме с новите си електронни устройства за писане (вече почти по нищо не напомнящи за Гутенберг!), забодe виртуалното тяло в хербария на естетическото естествознание.

Едновременно с това саморефлексивно и не без изненада отбелязва колко силно се е отразил физическият инструмент за писане на качествата на самото написано. Разбира се, не го направи, за да открие за n-ти пореден път чаровете на механичното писане след Лотреамон, Цара, Бретон, Джайзин и други изпреварили го ентузиастични, останали при наивното убеждение, че механично може да се пише и с перо/перодръжка/писалка. Не, не може, можем да кажем от привилегированата си позиция на по-млади адепти на перманентния технологичен ъпгрейд. Наистина, непознатите чаровете на операциите copy, paste, cut и анархистичното удоволствие на random selection през вече силно изкривената оптика на уморените ни (от лъчения на монитори!) очи, изглеждат пионери-наивници!

Мюлер дискретно и с елемент на леко озадачаване напомни за езотеричната закономерност, според която нещата, с които пишеш; нещата, които пишеш и нещата, за които пишеш са в необяснима (но адски осезаема!) връзка помежду си.

Съдържанието, види се, се самопоставя в зловещо-пряка зависимост от технологията на механизма, с който пишеш. Във вече настъпилата електронна ера сума ти даровит писател, не от бедност, а по волята на свободния си отрицателен избор (или направо от панически страх), все още не е докосвал даже електрическа пишеща машина, та камо ли компютър.

И няма да сме далеч от истината, ако предположим, че тези писатели продължават да се оповават на гравирания посредством физически натиск текст поради мистичния страх, че виртуалността ще изझे при себе си дъха (=духа) на текстовете им, че тя ще пропише вместо тях, ако се оставят в ръцете на високо технологичните ѝ машини. За този страх ви думам! С него следва да се справим.

За Непознатия обаче, който е на този свят 'отдавна и за по-дълго от нас', разликата в технологията на комуникациите и явяването на образите няма никакво значение. Той е в най-тежкото и безутешно положение. Музеят на неговите любви съдържа един единствен постамент за един единствен липсващ експонат. Това незаето място се пази за най-желаното, веднъж надменно незабелязано и с това завинаги изгубило се (окончателно виртуализирало се и застинало в отчайващата си непостижимост) тяло. Страдащото тяло на самия Бог.